

NIEUWE EN BIJZONDERE SOORTEN

door Eduard Osieck

Deze rubriek gaat uitsluitend over soorten die nog niet in Coolia zijn beschreven en wordt deels samengesteld op grond van de informatie die op het betreffende nieuwe-soortenformulier is ingevuld. Voor de beschrijving en/of gebruikte determinatiekenmerken en voor de illustraties (foto's of tekeningen) is echter de medewerking van de waarnemers nodig. Bijdragen bestaande uit het nieuwe-soortenformulier, beknopte beschrijving en illustraties kunnen worden ingestuurd aan: Eduard Osieck, email soortenrubriek@ziggo.nl. Plaatsing in Coolia is afhankelijk van de beschikbare ruimte. LET OP: Deze rubriek staat geheel los van de procedure voor het melden van nieuwe soorten, die onverkort van toepassing blijft (zie http://www.paddestoelenkartering.nl/nieuwe_soort.html). Toelichting bij de literatuurverwijzingen: de titelbeschrijvingen van de gebruikte literatuur (artikelen, zo mogelijk voorzien van een snelkoppeling) kunnen ook onder de betreffende soort in de Verspreidingsatlas worden opgezocht (uiteraard pas zodra de soort aan de atlas is toegevoegd). Publikaties met afbeeldingen zijn met een sterretje (*) gemerkt.

Agaricus collegarum L.A. Parra, Wisman, Guinb., Weholt, Musumeci & Geml 2015
Zwartvlekkende champignon

Waarnemer: Jaap Wisman
(bevestiging: L.A. Parra, Spanje)

Groep: Basidiomyceten, agaricoïd (plaatjeszwammen) (Bag)

Vindplaats: tussen uit Frankrijk afkomstige dennenhoutsnippen in een tropische kas in Luttelgeest (Flevoland, 15/3/2012; ook in 2010 en 2011 op dezelfde plek gevonden).

Kenmerken: Zwak ontwikkelde, wollige ring; vruchtvlies donkerbruin tot bijna zwart verkleurend aan de lucht; steel met met fijne schubjes in zigzag-patroon; cheilocystidia simpel of in ketens. De hoed wordt donkerbruin tot bijna zwart na wrijven. Deze soort is als nieuw beschreven op grond van het unieke DNA-patroon. Met de huidige kennis kan de Zwartvlekkende champignon macroscopisch niet worden onderscheiden van een andere Europese soort champignon, *A. boisseletii*, die o.a. bekend is uit Frankrijk en Italië. Bijzonderheden: Deze soort is verder alleen bekend uit Frankrijk (Pyreneeën) en Zuid-Noorwegen waar de soort is gevonden op mierenhopen van coniferennaalden onder naaldbomen. De soort is beschreven aan de hand van de vondsten uit de drie landen en mede op grond van moleculair onderzoek.

Het epithet 'collegarum' betekent 'van de collega's' en verwijst naar de samenwerking tussen collega's uit diverse landen om deze nieuwe soort te beschrijven.

Lit: Parra, L.A., Wisman, J., Guinberteau, J., Wilhlem, M., Weholt, O., Musumeci, E., Callac, P. & Geml, J., 2015. *Agaricus collegarum* and *Agaricus masoalensis*, two new taxa of the section Nigrobrunnescentes collected in Europe. Micol. Veget. Medit. 30: 3–26.

Figuur 1 en 2. Zwartvlekkende champignon (*Agaricus collogarum*), Luttelgeest, 30 mei 2011 en 21 november 2010. De zwartvlekkende hoed is goed zichtbaar op de foto van de vier jonge exemplaren (collectie nummers resp. L0608778 en L0608779). (Foto's: Jaap Wisman)

Stypella legonii P. Roberts 1998 Langsporige geleitandzwam
(syn. *Protodontia ellipsospora* D. A. Reid, nom. inval.)

Waarnemer: Ida Bruggeman

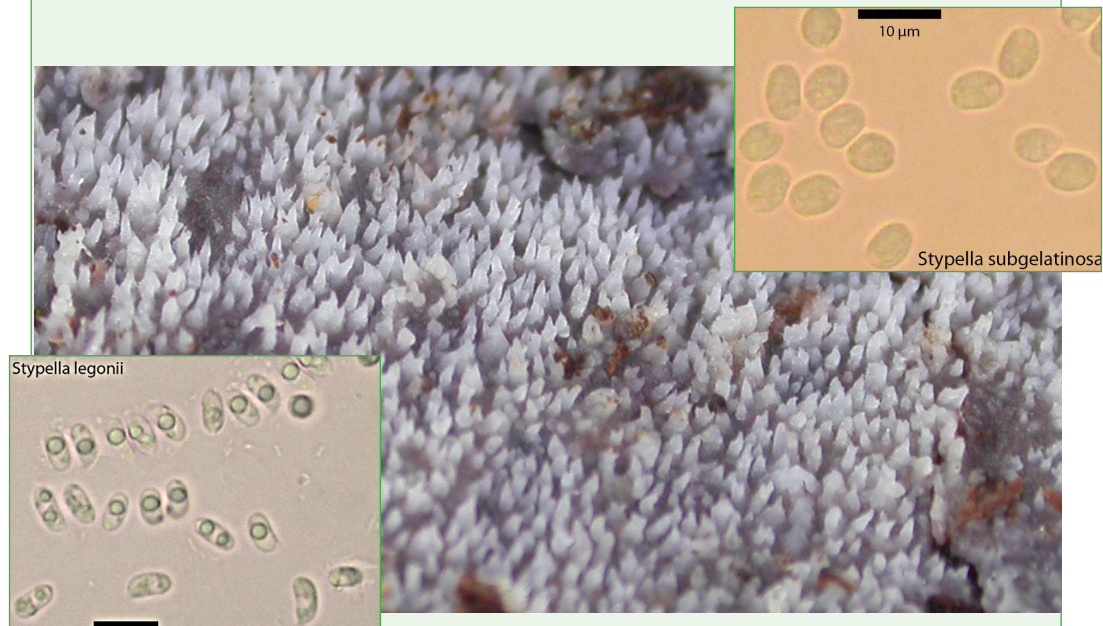
Groep: Basidiomyceten, tremelloïd (trilzwammen en verwanten) (Btr)

Vindplaats: Onderzijde van verrot loofhout; Amerongse Berg (Utrecht, 5 maart 2015).

Kenmerken: *Stypella legonii* heeft een dubbelganger, de Wimpergeleitandzwam *S. subgelatinosa*, die in het verleden waarschijnlijk niet van elkaar zijn onderscheiden. Beide zijn grijzige, wasachtige korstjes met stekels. De naam suggereert dat de stekels gewimperd zijn, maar dat is lang niet altijd het geval. Beide soorten verschillen alleen in sporenvorm. Die van *S. subgelatinosa* zijn subgloboos tot ellipsoïd ($Q = 1,1-1,9$) en $3,5-5,5 \mu\text{m}$ breed (inzet rechtsboven) terwijl die van *S. legonii* oblong tot cilindrisch ($Q = 1,8-2,8$) en $2-3 \mu\text{m}$ breed (inzet linksonder) zijn.

Bijzonderheden: de Verspreidingsatlas vermeldt zes vondsten van *S. subgelatinosa* waartussen mogelijk ook *S. legonii*. Van mijn in totaal negen vondsten betreffen twee zeker *S. subgelatinosa* en één zeker *S. legonii*. Van de overige zes vondsten is de identiteit niet meer te achterhalen. Eén ervan betreft een twijfelgeval. Waarschijnlijk is het een jonge, nog nauwelijks gestekelde *S. subgelatinosa*, maar het zou ook het Albastwaskorstje, *S. glaira*, kunnen zijn. Deze heeft vergelijkbare sporen en basidiën, maar een ongestekeld vruchtlichaam.

Lit. *Roberts, P. 1998. A revision of the genera *Heterochaetella*, *Myxarium*, *Protodontia*, and *Stypella* (Heterobasidiomycetes). Mycotaxon 69: 209–248.

Figuur 1. Het gestekelde hymenium van de Wimpergeleitandzwam (Stypella subgelatinosa), dat niet verschilt van dat van de Langsporige geleitandzwam (S. legonii), met inzet rechtsboven de bijna ronde tot ellipsoïde sporen van S. subgelatinosa, en inzet linksonder de langwerpige tot cilindrische sporen van S. legonii. De afgebeelde S. subgelatinosa werd gevonden bij Plasmolen (Mook), juni 2012 (Foto's: Ida Bruggeman).